

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIEVA ULICA 6 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-34, 31-25 in 31-26 — Izjava vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11.— hr, za mesečnino 16.20 Mr
IZKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in mosečnina UNIJE PUBLICITA ITALIANA S. A. MILANO

Računi pri poštnem čekovnem zavodu:
Ljubljana Štev. 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIJE PUBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Sovražni izpadi zavrnjeni

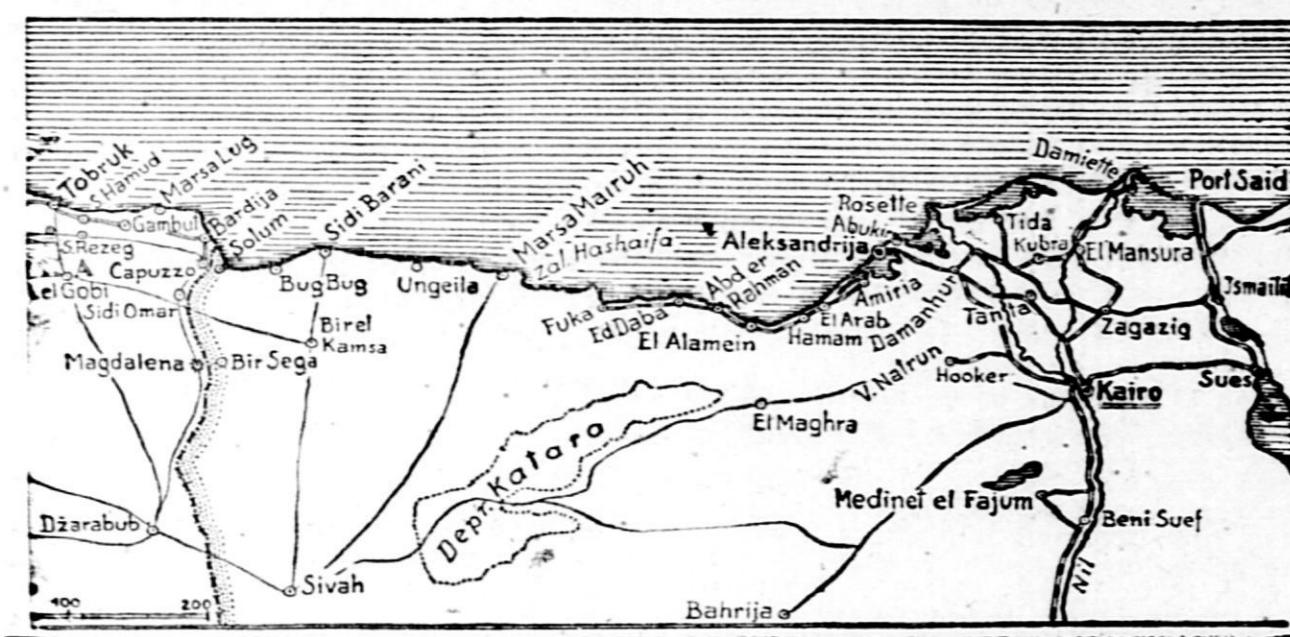
Sovražna oklopna vozila uničena — Nemški lovec sestrelili sedem sovražnih letal — Bombe na Malto

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavljal 20. julija naslednje 783. vojno poročilo:

V severnem in srednjem odseku naše razvrstitev na egipčanskem bojišču so bili zavrnjeni sovražnikovi izpadi; pri tem je bilo

nekaj sovražnih oklopnih vozil uničenih. Nemški lovec so napadli veliko formacijo letal tipa "Hurricane" in jih 7 sestrelili.

Slabe atmosferske razmere so omejile operacije nad otokom Malto, kjer pa je bilo vendar zadelih nekaj važnih ciljev.

Angleži priznavajo vedno občutnejše pomanjkanje ladij

Klavrna prosjava dneva britanske mornarice

Rim, 21. jul. s. Tolmač londonskega radija je v zelo izbranih besedah prikazal angleškemu narodu pomen proslave mornariškega dne, ki je bila včeraj prirejena po vsej Angliji. Glede na kaj malo razvedeljil položaj, v katerem se je britanska mornarica znašla, pa so se vse proslave skrlele na kraljev proglaš, na skupne molitve za mornarje ter na molitve za vojne in trgovske ladje. Naš narod, je dejal tolmač, prav dobro razume obupni položaj na področju naše plovbe in mora z vsemi svojimi sredstvi pomoči, da ga izboljša. Nove ladje, ki jih gradimo, lahko sicer nadomeste izgubljene, ne morejo pa nadome-

stiti izgubljeni mornarji in izgubljena tovora. Nobenega dvoma ni, da je sovražnik z delnim uspehom izjavil britansko pomorsko moč. V tej zvezi je tolmač radia izjavil, da niso bile objavljene številke o izgubljenih britanskih trgovskih brodovih, izgubah, o katerih vemo samo, da so velike in vznemirjujoče. Ob koncu pa je izrazil upanje, da bodo na obeh straneh Atlantika pospešili ritem proizvodnje ladij v tolikšni meri, da bosta vse angloški velesili koz veliki grozni, ki se kaže na obzorju. Potrebujemo namreč ladje, je zaključil, ladje in samo ladje.

Radijska oddaja za rimske vojake

Rim, 21. jul. s. Dne 25. t. m. ob 18. uri bo preko radijske postaje v Rimu na pobudo nacionalnega direktorja fašistične stranke in v sporazumu z vrhovnim poveljnikom oboroženih sil, ministrstvom za narodno kulturo, nacionalno ustanovo Dopolnilov in generalne direkcije družbe EIA-R radijski prenos za rimske vojake na raznih bojiščih te vojne. Prireditev bo v režiji fasičnih gradiv v prestolnici.

Proslava obletnice španske revolucije

Madrid, 21. julija s. Listi komentirajo v daljših člankih govor generala Franca in prikazujejo pri tem veliko nacionalno obnovitveno delo, ki ga je izvršil Francov režim. Z največjim zadostenjem beležijo pri tem italijansko udeležbo na proslavi obletnice španske revolucije. V daljših izvlečkih objavljujo listi tudi najbolj znacilne komentarje italijanskih listov k prazniku, slavci pri tem italijansko-špansko bratstvo.

Položaj v Birmi

Tokio, 21. jul. s. Predsednik pripravljalnega odbora za osrednjo upravo Birme Maung je izjavil v nekem razgovoru, da se vsi Birmanci zavedajo dozorevajočih dogodkov v vzhodni Aziji in da žele jasno in ustvarjalo sodelovati z japonskimi oblastmi za vzpostavitev novega reda, ki bo vsem državam Vzhodne Azije pod japonskim vodstvom prinesel splošni napredok. Predsednik je še končno pripomnil, da so Japonci v petih mesecih svojega bivanja v Birmi storili za dejelo več kar kor Angleži v 50 letih.

Praznik rumunskega letalstva

Bukarešta, 21. jul. s. Rumunsko letalstvo je včeraj proslavilo dan svojega patrona. Listi uporabljajo to priliko za objavo podatkov o doseženih uspehih rumunskih letalskih sil v tej vojni in poudarjajo, da so rumunski oboroženi sile v prvi fazi bojev, do reke Dnister, v svojih mnogeveznih napadih na sovjetsko letalstvo v Besarabiji uničile na tleh 104 sovjetskih letal, 77 sestreljili v letalskih dvobojih, med tem ko jih je 51 sestrelilo protiletalsko topništvo.

Ako vse to upoštevamo, potem lahko rečemo, da je takozvan strateški umik maršala Timošenka, ki se je na početku naslanjal na odpor začincitve vseko ceno, naletel na nepremagljive težave. Ta zmeda, ki je nastopila v taktiki umika, ki se ne more več naslanjati na trdnega oporišča, je spremenila boljševiški umik v prav zlom, ki resno ogroža položaj vse Timošenkovih vojsk. V tej zvezi ni brez pomene opozoriti na pisanje londonskega lista »Times«, ki trdi, da rdeči maršal ni več v stanju, da bi vzdržal silovitost napredovanja nemških in zvezniških čet, ki se vrši na široki bojnični crti in v sorazmerno zelo kratkem času. Po mnenju londonskega lista bo zaradi tega sovjetska vojska prisiljena umikati se se naprej, vse dotlej, dokler se ne bo mogla nasloniti na kakšno naravno obrambno črto.

Končno pa je v tej zvezi treba upoštevati tudi moralni udarec, ki so ga občutili zaradi tega Anglosasi, kakov tu je plih vpliv teh dogodkov na javno mnenje v sovražnem taboru.

Razpoloženje v sovražnem taboru bi lahko primerjali samo s popolnim pesimizmom, ki je nastal po vojaških dogodkih leta 1939. Tudi list »News Chronicle« trpočno pripominja, da izgubljivo Sovjeti brez možnosti nadomestitve cvet svojih industrijskih, rudarskih in poljedelskih področij. To bi lahko v najkrajšem času imelo za posledico popolno katastrofo vsega oskrbovalnega sistema Sovjetske zveze.

Buenos Aires, 21. julija s. List »Washington Post« poroča, da je z uradnega vira izvedel, da pripravlja Roosevelt načrt za osredotočenje v rokah ene same osebe vseh vrhovnih poveljstev na morju, na kopnem in v zraku, in da je baje v ta namen izbran kot najprimernejši mož bivši ameriški veleposlanik v Vichiju admiral Leahy.

Vojna na morju

Berlin, 21. jul. s. Po vseh iz pristojnega vira so podmornice osi dne 19. t. m. potopile dve ameriški trgovski lajji srednje tonaže in sicer v bližini vzhodne obale Zedinjenih držav. Eden izmed teh parnikov je bil zadel v sredini in se potopil v nekaj minutah, drugi pa je bil začagan in se je tudi kmalu pogreznil. Obe ladji sta vozili dragocene surovine, namenjene v vzhodne luke Zedinjenih držav.

Buenos Aires, 21. julija s. Severnoameriško mornariško ministrstvo poroča, da je bila več sto milj od severne obale južne Amerike topiljana v Atlantiku severnoameriška trgovska ladja srednje tonaže.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Zasledovalne borbe brez prestanka

Sovjetski umik se nadaljuje — Letalstvo uničuje sovražne kolone in prometne zveze ter zadaja sovražniku hude izgube

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 20. jul. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja naslednje vojno poročilo:

Na jugu vzhodne fronte so po končanem deževju zasledovalne borbe v južni in vzhodni smeri zopet v polnem razvoju. Bojna letala so razbila sovražne kolone vzhodno od Rostova in uničila važne oskrbovalne zveze sovražnika ob izlivu Dona ter podpirala uspešno zasledovalne borbe v loku Dona.

Sovražnik je tudi včeraj z močnimi silami napadel mostišče pri Voronču. Vsi poskuši sovražnika, da bi zopet zavzel mesto, so bili v trih bojih, deloma s protinapadi in ob podprtosti letalstva odbiti. Izmed 60 napadajočih tankov jih je bilo 36 uničenih. V prostoru okrog Moskve je letalstvo z uničiljocim uspehom bombardiralo železniške proge.

Južno od Ilmenskega jezera so se razbili krajevni napadi sovražnika. V teh borbenih je bila uničena sovražna skupina in razdeljena 19 tankov.

Področje luke Murmanska je bilo včeraj s poscnim uspehom bombardirano. V dohodkih ter v skladisčih tečočega goriva in drugih vojnih potrebskih so nastali veliki požari. Lovci so sestrelili v zalivu Kola 17 sovražnih letal.

V severni Afriki obojestranska delavnost in borbe krajne pomene.

Severovzhodno od Londona je doseglo nemško bojno letalo zadetke na važno oboroževalno tovarno.

Namensko-nizozemskem obmejnem ozemlju so angleški letali odvrgla včeraj nekaj bomb na stanovanjske okraje. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno.

Angleško letalstvo je ponoči s slabimi silami napadlo nekatere kraje ob Nemškem zalivu, zlasti Bremen in Oldenburg. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Tri sovražna letala so bila sestreljena.

Pri uspešnih obravnih bojih za mostišče pri Voronču se je posebno odlikovala pehotna divizija iz Slezije. Lovski oddelek »Udet« je dosegel svoje 2.500. letalsko zmago.

Pred vratimi Kavkaza

Pesimistična presoja položaja v Londonu — „Prišla je najtežja ura“

Stockholm, 21. jul. s. Moskovski radio je v svoji predvzemni oddaji izjavil dobesedno: Kakor sporoča sovjetsko vrhovno poveljstvo, so ruske čete morale zapustiti Vorončograd. Nemci so zaselili nekoliko ozemlja južno od te postojanke. Vojske pri Rostovu in ob Donu so se zaradi tega znašle v težkem položaju. Prizadevajo si, da bi Timošenko, dobljil nova ojaceja.

Na osnovi teh poročil moskovskega radija in po dopisih posebnih poročevalcev londonskih listov na vzhodnem bojišču si ustvarjajo v Londonu zelo črno sliko o položaju. List »Times« piše, da je sedaj ogroženo vse sovjetsko bojišče in da se je severno od Kavkaza začela vilenja in dokončna bitka, o katere bo odvisna usoda Sovjetske zveze. List tako zaključuje: Končal se je zelo slab teden za Rusijo in njene zavezničke, a se hujši teden bi mu lahko sledil.

Znan publicist Garvin pa piše v listu »Sunday Express«: Prišla je za nas najtežja ura. Kriza, ki grozi Sovjetski zvezzi, bi lahko motila tudi obstoj nas, njenih zaveznikov. Ako bo Stalingrad padel v nemške roke, bodo posledice te izgube hujše kakor pa v primeru izgube Moskve, kajti Stalingrad pomeni vrata v Kavkazu.

Buenos Aires, 21. jul. s. Gledate na položaj na vzhodnem bojišču piše newyorški list »New York Times« med drugim:

Ako ne bo sovjetske vojske takoj prešle v ofenzivo, je Rustia izgubljena. Sovražne sile so neizčrpne in mi razumemo zato neprastevne pozive naših ruskih zaveznikov po ustvaritvi druge fronte. Razumeamo tudi, da bi razočaranje v Rusiji doseglo svoj vrh, ako bi do druge fronte ne prišlo. Molotov se je vrnil s svojega potovanja iz Londona in Washingtona v formalno obljubo, da bodo zaveznički stori vse, da bodo pomagali Rusiji. Sedaj pa Sovjeti že vedo, kaj lahko pričakujejo od Anglije in Amerike.

Buenos Aires, 21. jul. s. Gledate na položaj na vzhodnem bojišču piše newyorški list »New York Times« med drugim:

Ako ne bo sovjetske vojske takoj prešle v ofenzivo, je Rustia izgubljena. Sovražne sile so neizčrpne in mi razumemo zato neprastevne pozive naših ruskih zaveznikov po ustvaritvi druge fronte. Razumeamo tudi, da bi razočaranje v Rusiji doseglo svoj vrh, ako bi do druge fronte ne prišlo. Molotov se je vrnil s svojega potovanja iz Londona in Washingtona v formalno obljubo, da bodo zaveznički stori vse, da bodo pomagali Rusiji. Sedaj pa Sovjeti že vedo, kaj lahko pričakujejo od Anglije in Amerike.

Med letalskimi akcijami v južnem odseku vzhodnega bojišča so nemški lovci sestrelili 30 sovražnih letal.

pokrajino, ko so zasledovalne umikajočega sovražnika v južnem odseku vzhodnega bojišča. Reko Donec so v severnem toku na več mestih prekoračile nemške brzne edinice. V toku teh operacij je bila obkrojena skupina sovražnih sil. Več sovražnih oddelkov je bilo popolnoma uničenih pri očičevalnih operacijah na tem področju.

Nemško letalstvo je vedno znova napadalo železniške in cestne zveze na področju južno od Rostova. Na področju pri Voronču so bili krajenvi boji pehotne in topništva, ki so se ugodno zaključili z nemško oboroženo silo. Skupina sovražnih sil, ki je v tem prekoračila reko Voronč, je bila uničena. Na področju severno od Voronča so nemška bojna in strmoglavna letala z bombami vseh kalibrov bombardirala sovražne postojanke in baterije. Več topov in možnarjev je bilo prisiljenih k molku.

Med letalskimi akcijami v južnem odseku vzhodnega bojišča so nemški lovci sestrelili 30 sovražnih letal.

Finski odsek

Helsinki, 21. jul. s. Preteklo noč je bilo zabeležiti nad Finskim zalivom živahnovo sovražno delovanje. Deset sovjetskih bombnikov, ki jim je posrečilo prilejeti nad Kotekar, je odvrglo bombe in rušilne mine, ki so povzročile smrt enega civilista, med tem ko so 15 drugih ranili in povzročile znatno materijalno škodo. Letalski alarmi so bili danji tudi v drugih krajih Finskega zaliva. V letalskih dvobojih južno od Siväverja so bili doslej vselej in povsod odbiti. V nasprotju s tem, kar sočasno datati razumejo, so sovjetski lovski letali tipa »S 16«, med tem ko so se finksi lovci nad Finskim zalivom spopadli z mešanimi sovjetskimi letalskimi oddelki, ki so ga uspešno obstreljivali s strojnicami.

Neki sovjetski bombnik tipa »P E 2«, ki je bil hudo zadel, je poskušal pristati na obalo Finskega zaliva. Smatral ga je potemkem za uničenega.

Včeraj zjutraj je bil zaradi sovjetskega letalstva napad dan znak za alarm tudi v Helsinkih, kjer so protiletalske baterije takoj stopile v akcijo, vendar ni bilo zabeležiti incidentov.

Na Kopnini bojiščih, je bilo v zadnjih 24 urah vojno delovanje zelo omejeno. Na bojišču pri Karelijski ožini je bilo zabeleženo, da so poskusili napadeti nekoga sovjetskega oddelka, ki pa je bil v kali zatr zaredi posega finskega topništva in metalcev bomb. Na vse ostale bojišče je sporadicno delovanje topništva in patrol.

Budimpešta, 21. jul. s. Glavni stan ma-

džarske vojske je izdal včeraj naslednje uradno poročilo:

Namenski zbor je v temen sodelovanju z oklopni oddelki in letalstvom dobil v svoje roke poslednje boljševi

Pogreb dr. Cira Moserija

Ljubljana, 21. julija
Včeraj popoldan je bil slovesen pogreb dr. Cira Moserija, uradnika v poljedelskem Ministrstvu, dodeljenega Visokemu komisariatu v Ljubljani.

Pogreba so se udeležili Visoki komisar, ki je zastopal tudi fiumskega prefekta, ljubljanski podžupan ter številni uradniki Visokega komisariata. Pokojnik, ki je bil vse povsod znan in spoštovan zaradi svojih

uradniških odlik in svojega strokovnega znanja v poljedelskih vprašanjih nove pokrajine, je zapustil v vseh živ spomin, ki mu ga bodo znanci trajno ohranili zaradi njegove delavnosti in zaradi odličnih vrtil, ki so ga odlikovale kot uradnika in državljan.

Pokojnikovi rodbini naše najgloblje žalje!

Uradni razglas

Navdila za odpravo rent in drugih bremen z dajatvami na nepremičninah nemških izselnikov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajinijo na podstavju člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291, glede na italijsko-nemški sporazum z dne 31. avgusta 1941-XIX o preselitvi nemških državljanov in tukajšnjih Nemcev iz Ljubljanske pokrajine, glede na svojo naredbo z dne 8. novembra 1941-XX št. 143 z navodili o likvidacijskem postopku za terjatev in dolgočevih tez izselnikov in smatrajoč za potreben, olajšati likvidacijo terjatev in drugih bremen z dajatvami na nepremičnine, ki so bile last izseljenih nemških državljanov ali tukajšnjih Nemcev izselnikov in dovoliti njih o pravo, odreja:

Cil. 1. Gleda nepremične lastnine nemških državljanov ali tukajšnjih Nemcev, ki so se izselili v smislu italijsko-nemškega sporazuma z dne 31. avgusta 1941-XIX, imata lastnik ali njegov naslednik pravico zahtevati odpravo rent kakršne koli vrste, užitkov, pravice rabe, stanovanja, razpolaganja ali dajatve (storitev) vsakršne vrste in iz kakršnega koli vzroka in v kateri koli obliki vknjiženih na tej sprovo.

Cil. 2. Ob nesoglasnosti glede vsebine ali obstoja dajatev kateror tudi o odpravi ali o odkupu odloča nepriznivo poseben odbor, ustavljiven pri Pobotnem uradu po naredbi z dne 8. novembra 1941-XX št. 143 in ustavljivem iz treh članov, ki jih imenuje Visoki komisar.

Predstavnik se izbere izmed sodnikov Pobotnega urada.

Cil. 3. Prošnja se mora predložiti odboru z vlogo, kateri je treba priložiti listine, s katerimi se dokazuje obstoj in določilo vrsta ter obseg pravic, katerih odprava se za proša. Vlogi morajo poleg tega biti jasno ustavljeni in določeno navedeni odpraviti predlogi.

Odbor pozove najprej učivilatelje vknjiženih pravic, naj se v 15 dneh izjavijo, ali sprejemajo predlagano odpravo, sicer pa naj predlože svoje morebitne ugovore zoper njo, priložitvi vse listine in spise, ki jih zdijo potrebnimi ali uporabni.

Ce imat imetnik pravic, katerih olprava se zahteva, svoje bivališče zunaj Ljubljanske pokrajine, sme dati odbor daljši rok za izjavilo, da je vložitev ugovorov, vendar ne na 40 dni.

Ce bivališče osebe ni znano, mora izposlovati odbor pri okrajnem sodišču, pristojnem po legi nepremičnine, da se ji imenuje poseben skrbnik.

V primerih iz te naredbe zoper odpraviti predlog ni dopusten drugačen ugovor nego le ob ugotovitvi dajatev in o dokučilu zanje.

Cil. 4. Ce sestoje pravice, katerih olprava se zahteva, iz dajatev (storitev), ki ni-

so Izražene v denarju, mora odbor najprej določiti ustrezena vrednost po načelnih vidikih, ki jih določi odbor sam, upoštive poleg tega pripombe ali dokazila, pribavljenje od prizadetih strank, pri čemer si pomaga, kolikor se mu zdi potrebno, z izvedenimi, ki jih v ta namen imenuje, in tako, da se ceni v vseh primerih po vrednosti na dan 1. maja 1942-XX.

Cil. 5. Vrednost rent, izražene v denarju in obremenitev z drugimi dajatvami se pooceniti v denarju po določbah prednjega cilena kapitalizira tako, da se pomnoži letni dohodek:

z 20, če je upravičenec določil 24. leta;

z 18, če je upravičenec starejši od 24 in že ni določil 34 let;

s 16, če je upravičenec starejši od 34 let in se ni določil 44 let;

s 13, če je upravičenec starejši, ol 44 in se ni določil 54 let;

z 10, če je upravičenec starejši od 54 in se ni določil 64 let;

s 7, če je upravičenec starejši od 64 in se ni določil 74 let;

s 5, če je upravičenec starejši od 74 in se ni določil 80 let;

s 3, če je upravičenec starejši od 80 let.

Z podstavjo se vzame upravičenca stavrost ob vložitvi odpravitev prošnje.

Cil. 6. Višino celotnega zneska, ki naj se plača kot odkupilo in ki se dobri k capitalizaciji po prednjem cilenu, povečane ga oz. zmanjšanje za vrednost dajatev ali rent, ki so v zastanku oz. bile dane vnaprej, določi odbor po kratekem postopku z odredbo, ki se sporoči strankam uradoma, s pozivom predlagatelju, naj v 15 dneh položi znesek odkupila pri Ljubljanskim podružnici zavoda Banca d'Italia.

Ce mina ta rok, ne da bi se polog opravil, sme imetnik v odpak predlaganih pravic uvesti na podstavje, te odredbe izvršilni postopek proti predlagatelju odprave.

Cil. 7. Na zahtevo osebe, ki je predlagala odpravo in ko se predloži potrdilo, zavoda Banca d'Italia o opravljenem vplačilu, vroči predsednik odbora predlagatelju odlok za izbris odkupljenih bremen in ustreznih na lastnino vknjiženih zastavnih pravic.

Ta odločba je dokončna in je izvršilni naslov za oprostitev in izročitev razbremenjenih nepremičnin.

Cil. 8. Ves postopek po tej naredbi ter vse pogoibe in listine v zvezi z njim so tak, kolikor in drugih kakršnih koli pristojbin prosti.

Cil. 9. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 10. julija 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino

Emilio Grazioli

Navdila za razdržitev skupnosti in izbris zemljiškокnjižnih vpisov zastaranih bremen na nepremičninah nemških izselnikov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavju člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291, glede na italijsko-nemški sporazum z dne 31. avgusta 1941-XIX o preselitvi nemških državljanov in tukajšnjih Nemcev iz Ljubljanske pokrajine, smatrajoč za potreben, olajšati likvidacijo nepremične imovine teh izselnikov s pospešenim postopkom za razdržitev skupnosti in izbris zemljiškокnjižnih vpisov glede zastaranih bremen, odreja:

Cil. 1. Vsak solastnik ali njegov naslednik nepremičnine, katere del pripada v skupnosti nemškemu državljanu ali tukajšnjemu Nemcu, ki se je izselil po italijsko-nemškem sporazumu z dne 31. avgusta 1941-XIX, je upravičen zahtevati o vsakem času, da se skupnost, če mogoče, razdeli v naravi ali pa drugače s prodajo skupnosti nepremičnine razdržitev.

Cil. 2. Ce so solastniki ali njih nasledniki ne morejo sporazumeti neposredno med seboj in z drugimi morebitnimi imetniki pravic, vpisanih zemljiškокnjižne na nepremičnini, se razdrži skupnost v nepravdnem postopku pred krajnjim sodiščem po določbah prednjega.

Cil. 3. Pri sodišču vložena prošnja za razdržitev skupnosti mora obsegati:

a) ime, priimek in stalno bivališče pravice;

b) natančno navedbo nepremičnine ali nepremičnini, glede katerih se zahteva razdržitev skupnosti;

c) ime, priimek in bivališče ostalih solastnikov z navedbo njihovih deležev;

d) ime, priimek in bivališče morebitnih stvarnih upravitev na nepremičnini z navedbo znaka vsebine njih pravic in solastniških deležev, katere te pravice obremenajo.

Ce nima predlagatelj v občini, v kateri je sedež okrajnega sodišča, do katerega se je obrnil, svojega bivališča ali svojega pooblaščenca za sodne vročbe, si mora izbrati tu stalni sedež. Ce ni prijavljeno bivališče predlagatelja ali njegovega pooblaščenca ali ni stalni sedež izbran, se opravi vse sodne vročbe po tej naredbi predlagatelja s položitvijo v pisarni okrajnega sodišča, do katerega se je obrnil.

Cil. 4. Prošnji je treba priložiti katastrski izpis in overjeni zemljiškокnjižni izpis o nepremičnini ali o nepremičnini, za katere se zahteva razdržitev skupnosti, ki obsegajo popis zemljiškокnjižnega predmeta, razdelitev na solastniške deleže in navedbo sluznosti, hipotek in drugih vknjiženih bremen.

Ce gre za skupno hipoteko, se morajo poleg tega predložiti izpisi tudi o drugih zemljiškокnjižnih vložkih, glavnem ali so-vložkih, na katerih je hipoteka vpisana.

Zapisnik podpiše sodnik, zapisnikar in

Zapisnik ima veljavno končne sodbe tudi glede prizadetih strank, ki so bile redno vabljeni, pa niso prišle na narok; njih pravice varuje v takem primeru sodnik s tem, da zapisnik odobri.

Cil. 5. Ce se smatra, da je mogoče nepremičnino deliti v naravi, pa se o delitvi ne doseže sporazum, imenuje sodnik strokovnika, da po zaslisanju strank in proučitvi listin napravi razdelitveni načrt v 15 dneh.

Natrd se priobiči prizadetim osebam s tem, da se položi v sodni pisarni.

V naslednjih 15 dneh smo podati prizadete stranke v sodni pisarni svoje primopobe k delitvenemu načrtu.

Sodišče izda po preteklih teh rokov na podstavju spisov delitveno sodbo, ki ima dokončni znak, pri čemer ukrene tudi česar treba po drugem odstavku prednjega cilena.

Cil. 6. Ce se smatra, da je mogoče nepremičnina ni deliti v naravi, pa se o delitvi ne doseže sporazum, imenuje sodnik strokovnika, da po zaslisanju strank in proučitvi listin napravi razdelitveni načrt v 15 dneh.

Natrd se priobiči prizadetim osebam s tem, da se položi v sodni pisarni.

V naslednjih 15 dneh smo podati prizadete stranke v sodni pisarni svoje primopobe k delitvenemu načrtu.

Sodišče izda po preteklih teh rokov na podstavju spisov delitveno sodbo, ki ima dokončni znak, pri čemer ukrene tudi česar treba po drugem odstavku prednjega cilena.

Cil. 7. Ce se smatra, da je mogoče nepremičnina ni deliti v naravi, pa se o delitvi ne doseže sporazum, imenuje sodnik strokovnika, da po zaslisanju strank in proučitvi listin napravi razdelitveni načrt v 15 dneh.

Natrd se priobiči prizadetim osebam s tem, da se položi v sodni pisarni.

V naslednjih 15 dneh smo podati prizadete stranke v sodni pisarni svoje primopobe k delitvenemu načrtu.

Sodišče izda po preteklih teh rokov na podstavju spisov delitveno sodbo, ki ima dokončni znak, pri čemer ukrene tudi česar treba po drugem odstavku prednjega cilena.

Cil. 8. Ce se smatra, da je mogoče nepremičnina ni deliti v naravi, pa se o delitvi ne doseže sporazum, imenuje sodnik strokovnika, da po zaslisanju strank in proučitvi listin napravi razdelitveni načrt v 15 dneh.

Natrd se priobiči prizadetim osebam s tem, da se položi v sodni pisarni.

V naslednjih 15 dneh smo podati prizadete stranke v sodni pisarni svoje primopobe k delitvenemu načrtu.

Sodišče izda po preteklih teh rokov na podstavju spisov delitveno sodbo, ki ima dokončni znak, pri čemer ukrene tudi česar treba po drugem odstavku prednjega cilena.

Cil. 9. Ce se smatra, da je mogoče nepremičnina ni deliti v naravi, pa se o delitvi ne doseže sporazum, imenuje sodnik strokovnika, da po zaslisanju strank in proučitvi listin napravi razdelitveni načrt v 15 dneh.

Natrd se priobiči prizadetim osebam s tem, da se položi v sodni pisarni.

V naslednjih 15 dneh smo podati prizadete stranke v sodni pisarni svoje primopobe k delitvenemu načrtu.

Sodišče izda po preteklih teh rokov na podstavju spisov delitveno sodbo, ki ima dokončni znak, pri čemer ukrene tudi česar treba po drugem odstavku prednjega cilena.

Cil. 10. Ce se smatra, da je mogoče nepremičnina ni deliti v naravi, pa se o delitvi ne doseže sporazum, imenuje sodnik strokovnika, da po zaslisanju strank in proučitvi listin napravi razdelitveni načrt v 15 dneh.

Natrd se priobiči prizadetim osebam s tem, da se položi v sodni pisarni.

V naslednjih 15 dneh smo podati prizadete stranke v sodni pisarni svoje primopobe k delitvenemu načrtu.

Sodišče izda po preteklih teh rokov na podstavju spisov delitveno sodbo, ki ima dokončni znak, pri čemer ukrene tudi česar treba po drugem odstavku prednjega cilena.

Cil. 11. Ce se smatra, da je mogoče nepremičnina ni deliti v naravi, pa se o delitvi ne doseže sporazum, imenuje sodnik strokovnika, da po zaslisanju strank in proučitvi listin napravi razdelitveni načrt v 15 dneh.

Natrd se priobiči prizadetim osebam s tem, da se položi v sodni pisarni.

V naslednjih 15 dneh smo podati prizadete stranke v sodni pisarni svoje primopobe k delitvenemu načrtu.

Sodišče izda po preteklih teh rokov na podstavju spisov delitveno sodbo, ki ima dokončni znak, pri čemer ukrene tudi česar treba po drugem odstavku prednjega cilena.

Cil. 12. Ce se smatra, da je mogoče nepremičnina ni deliti v naravi, pa se o delitvi ne doseže sporazum, imenuje sodnik strokovnika, da po zaslisanju strank in proučitvi listin napravi razdelitveni načrt v 15 dneh.

Natrd se priobiči prizadetim osebam s tem, da se položi v sodni pisarni.

Kakšna je naša elektrarna,

ki smo jo dobili pred 45 leti — Povečana in preurejena je bila večkrat, končno je pa postala rezervni obrat

Ljubljana, 21. julija

Mestna elektrarna spada med najpotrenejše in najpotrenejše obrate v Ljubljani, čeprav mesto dobiva elektriko od drugih elektrarn; ljubljanska elektrarna je potrebna že kot rezervni obrat. Ce bi bilo potrebno, bi ljubljanska elektrarna lahko krila skoraj vso potrebo po električni energiji v mestu. Čeprav je bila sezidana že pred 45 leti, ko je bila elektrotehnika še na mnogo nižji razvojni stopnji, spada med moderne električne centrale, saj so jo stalno, takoj rekoč vzporedno z razvojem elektrotehnike, preurejali ter izpopolnjevali.

Obrat ob ustanovitvi

Ljubljanska elektrarna je že od svojega začetka mesto podjetje; sezidana je bila leta 1897 po sklepu občinskega sveta. Izbi prostora za elektrarno pa niso posvetili primerne skrbi. Elektrarna sicer ni posebno daleč od železnic, vendar bi bilo idealno, da bi stala kjer tik ob proggi, da bi ne bilo treba prevažati premoga se z vozovi odnosno avtomobili. Prav tako ni bilo ugodno, da niso izbrali prostora za elektrarno ob vodi. Vedeti moramo, da potrebuje tudi kalorična električna centrala mnogo vode. Ljubljanska elektrarna je moralob biti globok, velik vodnjak za vodo; obrat ne more biti navezan le na vodovodno vodo. Izbrala primernega prostora za elektrarno je velikega pomena, saj dovoz kuriva in pridobivanje vode zejdo podrazita obratovanje. Elektrarna stoji na vogalu Slomškove in Kotnikove ulice in je skoraj sosedila plinarne. Znano je, da je sklenjena premestitev plinarne. Prav tako je prišlo v razpravo tudi vprašanje prestavitev elektrarne, vendar so obrat le povčeli, ker so spreviedli, da ima pomen le za rezervo in ne za stalno obratovanje. — Če povemo, da so elektrarno štirikrat preuredile ter povečali v zadnjih 45 letih, si lahko predocite, kako skromen obrat je bil v začetku. Tedaj sta stala v kotlarni samo dva kotla, zdaj jih je pa 8. Zadnja dva, ki spadata k parni turbini, so namestili pri zadnjem povečanju in sta precej večja od drugih šest. Kulirna površina pri starejših kotlih (pri vsakem) znaša po 169 m², pritisk pare pa 11 atmosfer, med tem ko imata novejsa kotla kulirno površino po 262 m² in pritisk pare znaša 24 atmosfer. V začetku elektrarna ni imela odjemalcev in posredovalcev, je dobil za vsako žarnico goldinar. Elektrarna je obratovala samo počasi. Električni tok je pa vendar postal kmalu cenjen in že l. 1899 so morali elektrarno povečati; dobita je drugi parni stroj in še dva kotla.

Elektrarna po oddelkih

Elektrarna se deli v glavnem v dva večja oddelka, v kotlarno in strojnico. Strojnico je pa treba zopet deliti v tri dele. Glavni vhod elektrarne je v Slomškovih ulicah. Desno ob njem je skladisč za prenog, na levih pa vodnjak vrat v kotlarno, kjer se vrste omenjeni kotli, in sicer po dva in dva skupaj. V kotlih se segrevata voda in pretvarja v paro, ki jen parni stroj ali turbino. Vodo v kotleh pravijo iz velikega vodnjaka. Iz kotlarne drže vrata v veliko strojino. Razvoj obrata je zapustil tudi svoje sledove. V najstarejšem delu strojnico ob Slomškovi ulici je stikalna plošča, ob nji stojata dve parni edinici, dva parna stroja in dva dinamostroja. Najstarejša parna stroja stojita najbliže stikalne plošči in imata po 200 ks. dinamostroja pa po 140 kilovatov. Parni edinici sta dajali istosmerni tok napetosti 320 voltov. V omrežje je prehajal tok napetosti 300 voltov za motorje in 150 za razsvetljavo. Ob prvih razsvitilih, l. 1899, je dobila elektrarna parni stroj z učinkom 400 konjskih sil in dinamo s 360 kilovatimi. Pod strojnico je klet, kjer je nameščen kondenzator. To je neke vrste kad. V njej se je zgoščevala para, ki so jo dovajali iz kotlov. V kondenzatorju so v paro brizgalji hladno vodo. Voda se je pri tem ogrela, para pa zgostila. Ogreti vodo so dovajali zopet v kotel, da so tako varčevali s kurivom za segrevanje vode v kotlih.

Doba elektrike

V začetku stoletja se je pokazalo, da nastopa doba elektrike. Ljubljana je dobila že leta 1901 tramvaj. Cestna železnica, čeprav je bila tedaj še zelo kratka, je bila velik porabnik elektrike v primeri z drugo porabo. Elektrarna se je moralazirati na cestno železnicu. Tramvaj je pa uporabil tok 500 voltov napetosti, zato je bila potreba preureditev; v elektrarni so tedaj postavili pretvarjači ali pretvorniki električnega toka. Poraba tekla je

pa naraščala tudi v splošnem, ne le zaradi tramvaja, zato so moralj začeti zopet mislit na povečanje. Leta 1905 so namestili parni stroj z učinkom 800 konjskih sil in dinamo z učinkom 540 kilovatov. Poslej je elektrarna zmogovala svoje delo, da so bile krite potrebe mesta po električni energiji vsaj za silo 20 let. Vedeti pa moramo, da je bilo v tistih časih povpraševanje po električnem toku večje od ponudbe. Niti je razsvetljivo, da ni bilo tako lahko dobiti toka, kaj šele za pogon. Elektrarna je morala celo bolj omejevati porabo kakor pospeševati. Tudi tarifna politika je bila temu prilagodena. Zato je bila potreba o povečanju elektrarne zopet zelo aktualna. Razmišljali so pa o zidanju elektrarne na primernejšem prostoru. Razpravljali so tudi o načrtu za postavitev vodne centrale na Savi v Medvodah, po drugem načrtu pa bi naj elektrarna stala v Tacnu. Predlogov za preskrbo Ljubljane z električno energijo je bilo mnogo, a nobeden ni bil uresničen. Končno so vendar sporazumeli, da postavijo v starri elektrarni Dieslove motore. Tedaj se je mesto že precej razširilo in istosmerni tok nizke napetosti ni več ustrezal. Ob koncu dajših vodov so žarnice gorale slabo. Leta 1925 februarja so naročili dve Dieslove edinici z motorjem po 600 konjskih sil in generatorjem po 520 kilovoltamper učinkom in istega leta do zimo so prizidali v ta namen strojnicu. Po zimi leta 1926 je bila potreba po električni energiji v Ljubljani zopet krita, poslej so tok lahko uporabljali tudi obrtniki za pogon. Dieslova motorja sta proizvajala vrtlinski tok, ki ima to prednost pred istosmernim, da je mogoč prenos v večje razdalje. Kakor rečeno, istosmerni tok ob koncih dajših vodov ni imel več dovolj napetosti. Istosmerni tok je torej primeren le za bližino elektrarne, to se pravi za središčne mesta. Generatorja Dieslovin edinic sta oddajala izmenični tok 50 period in 6300 volfov napetosti. Ta tok je pa treba pred porabo pretvoriti v primerno napetost, in sicer za motorje na 380 voltov in za razsvetljavo na 220 voltov, zato so morali postavljati tudi transformatorje. Ko je elektrarna začela oddajati izmenični tok, so bile potrebne še druge preureditev. Tako je moralob biti dobiti prostor, ki se imenuje stiskalnica, za novo stikalno ploščo. Naj omenimo še, da je elektrarna leta 1925 skušala v splošnem čim bolj racionalizirati obrat. Zato je začela uporabljati za kurivo drobni premog in v ta namen so vzdali v stare kotle rešetke.

Razširitev leta 1930

Premredek leta 1925 pa niso bile končne in niso mogle ustrezati delj časa. Zato je prišlo leta 1930 do posebno pomembne preureditev. Tedaj je elektrarna dobila turbogenerator z dvema novima kotloma. V ta namen je bilo treba preurediti strojnicu, dvigniti njeni tla, da so lahko pod njo v kleti nadomestili novi kondenzator, velik kotel. Turbogenerator sestoji iz dveh delov; prvi del je parna turbina (4100 konjskih sil učinkom), drugi pa generator. Na generatorju je montiran

zbujevalni dinamo. Turbogenerator daje trofazni tok 50 period in 4700 kilovolt-amperov učinka. Para, ki žene turbinu, ima napetost 20 atmosfer in temperaturo 375 stopinj. S turbogeneratorjem sta zvezana dva agregata različne velikosti. Večji agregat daje istosmerni tok za porabo v mestnem središču, manjši agregat pa prevarja istosmerni tok iz parnih edinic v vrtlinski tok za porabo v predmestjih.

Zadnja preureditev

Posej elektrarne niso več povečevali, leta 1934 je pa prisko vendar do važne preureditev, in sicer v razdeljevanju električne energije. Povečanje ljubljanske elektrarne ni prisko več v poštov, nove naprave so pa bile že prva leta po postaviti preobremenjene. Če bi se turbogenerator pokvaril, bi mestu takoj občutno primanjkovalo električne energije. Najboljši izhod iz te zadrege se jim je zdel, da je mestna občina leta 1934 sklenila s Česnjevo elektrarno pri Tacnu pogodbijo za 10 let. Česnjeva elektrarna se je obvezala oddajati mestni elektrarni vso energijo, ki znaša pri ugodnih vodnih razmerah 700 kilovatov. Mestna občina je kupila od tacenske elektrarne vse omrežje, z daljnovodi in transformatorji. Že prvo leto je ljubljanska elektrarna prejela od Česnjeve elektrarne 3,5 milijona kilovatnih ur, tok, ki ima to prednost pred istosmernim tokom 6 milijonov kilovatnih ur. Vendar ta energija ni mogla kriti vse potrebe glede na razširjeno območje mestne elektrarne, zato je mestna občina 8. januarja 1935 sklenila pogodbo še s Kranjskimi deželnimi elektrarnami. Po tej pogodbi posledje prejemek tok iz transformatorske postaje v Črnčah; tam so zvezane naslednje elektrarne: žirovniška, zagorska, žirovna in velenjska. Čim je ljubljana začela prejemati električni tok od Kranjskih deželnih elektrarn, se je lahko ustavil obrat v mestni elektrarni. Ljubljanska elektrarna je postala rezervni obrat. V obratu je ostal le še generator, ki je potreben za pretvarjanje trofaznega toka v istosmernega za porabo sredu mesta.

Med pomembnejšimi preureditvami v zvezi z elektrarno v novejšem času naj se omenimo, da so v Tivoliju sezidali tako zvano podstacio. Tam se pretvarja tok v istosmerni napetost 500 voltov. Vedeti moramo, da za tramvajske motorje ni primeren izmenični tok in da mora imeti istosmerni napetost 500 voltov. Vedeti mora namreč delovati zdaj počasi, pa zopet hitreje, kar je primeren le istosmerni tok, primerne napetosti. Morda se še spominjate nameščanja posebne priprave, pretvornika ali transformatorja v podstaciji pred leti. Prejšnje čase podstacio nismo potrebovali, ker je mestna elektrarna sama dajala istosmerni tok za pogon tramvajskih vozov.

Po zadnjih preureditvah se je nekoliko spremenila tudi elektrarna na zunaj; v splošnem pa je ostalo njeno lice nespremenjeno. Nase opozorja ob Kotnikovih ulicah posebne vrste leseni stolpi. To je blatinik in v njem se ohlaja voda za hlađenje pare v kondenzatorju.

Krinka v gledališki umetnosti

Važno vlogo je igrala že v gledališču stare Grčije

Kulturna zgodovina nam priporoveduje, da je igrala krinka že v starogrškem gledališču važno vlogo. Takrat seveda se niso poznali kinki, kakršnih imamo zdaj. V starih časih so bile kinki narejene iz drevesne skorje, lesa ali usnja. Krinka je pokrivala vse igralcev obraz ter mu dajala ne samo bolest, komičen ali tragičen izraz, temveč tudi služila obenem ojačenju njegovega glasova. V modernem filmu ali gledališču, pa tudi za najmodernejsje gledališče odreži z gledanjem na daljavo in v plesni umetnosti, je karakterna krinka važno sredstvo mimičnega izraza in možnosti izpreminjanja.

Poklic izdelovalca krink je zahteva zdaj samo velike izkušnje, spremnosti in preciznosti, temveč tudi temeljite študije po muzejih in umetnostnih knjižnicah. Se važnejše kakor za gledališči oder je njegovo znanje za filmsko platno, saj je treba na njem verno prikazati v velikih prizorih vse potankosti in izražanju na obrazih. Zdaj uporabljajo pri filmu tudi za usnje prav nežno

rijavo barvo. Prej, ko so bile še splošno v rabi živoscne žarnice, so lahko se uporabljali redčo barvo kakor še zdaj pri gledališču, da delajo z močnimi žarometi, bi bila pa redča barva presvetla. Zato vse kajkoj pri filmu takoreč s pasteljnimi barvami, za gledališki oder pa v olju.

Ce je treba izdelati nov film, si da vestni izdelovalci krink najprej predložijo po razisku rokopis, da se lahko poglobi v značaj podčasnih vlog. Potem se napotki k režiserju v atelje ali na dom. Približno eno ura pred začetkom snemanja mora biti jenovo delo končano. Najprej pride na vrsto kar se da nežni ton. V ta namen uporablja izdelovalci krink posebno elastično upoglavno pasto, ki zakrije vse hibe odnosno vso nesnago kože. Tako je obraz toliko retuširan, da je možna brezhibna fotografija. Potem pride na vrsto kinka kot tako, s katero dobi igralcem v logu predpisano mu starost in izraz. Posebno izrazito je treba pri tem podčrpati oči in usta. Toda zdaj ne

je bilo vselej zagrenjeno od strahu, da ne bi kdo zmisli kaj vsiljivega, in komaj sem tako pomislila, še z obmlknila, smehljaj mi je otrplnil na ustnicah in roke so mi negibno oblezale na krilu. Tedaj so jeli gestje obračati k Maksimu in govoriti o ljudeh in krajih, ki jih nisem poznala; spet in spet sem čutila njihov pogled, ki so se negotovo, časih tudi osupilo upirali vame.

Zamišljala sem si jih, kako me obirajo, kakor hitro so zunaj. »Dragi, kakšna mrzla kaša! Toliko da je usta odprta.« In pa besede, ki sem jih bila prvič slišala iz Beatričnih ust, a mi od tistih dobrih več dale miru, besede, ki sem jih čitala vsakomur v očeh in na ustnicah: »Tako različna je od Rebeke.«

Casih sem ujela kakšno drobtinico, ki sem jo spravila k svoji skriti zalogi: v naglici izgovorjeno besedo, vprašanje, opazko, ki je komu slučajno usha. In če Maksima ni bilo zraven, sem imela v tem pritajeno, malec bolno veselje, kakor ga ima človek nad nedovoljenim, v temi pridobljenimi značnjem.

Obiske sem vračala, kajti Maksim je bil v teh rečeh zelo vesten in neprizanesljiv; in kadar ni šel z menoj, sem moralb sama opraviti formalnost. V razgovoru so spet in spet nastopali predsedki, ki sem si krčevito belila glavo, češ, kaj naj še recem. »Ali boste v Manderleyu mnogo sprejemali, gospod autonim?« je na primer kdo vprašal, jaz pa sem odgovorila: »Ne vem, Maksim še ni nujno določil zastran tega.« »Seveda, prezgodaj je še. A prejšnja

kažejo nič več tistega demonskega izraza, ki je bil običajen v času nemega filma. Končno pridejo na vrsto še gube na obrazu in konturu, kar se naredi s kožnim svinčnikom takozvanim dermatografiom, ki ga uporabljajo tudi zdravnik pri operacijah, ko je treba narisati kožo. Na zadnje se počne s obrazem s finim pudrom, da izgine sijaj maščobne krinke. Seveda bi v ateljeju, kjer je precej vroče, ves ta »sijaj kralju izginil, če bi ga ne zavarovali s koščeklido. Seveda želi vsak gledališki in filmski igralec priti na svoj način čim bolj do velja-

ve. Tako se Willy Forst najraje sam šminka in prepusti izdelovalcu krink sam zadnje zaključne podrobnosti. Heinrich George je pa navdušen za čim markantnejšo zališico. V Nemčiji imajo zdaj okrog 50 pregnanih izdelovalcev krink. Novi delavci na tem podpolju se rekrutirajo bolj iz poklicev umetnostnih obrtnikov in izdelovalcev lasulj kakovosti ali danskih frizerjev. Zanimivo je še omeniti, da je bil nedavno na državnih visokičnih filmih v Leipzigu otvoren tečaj za oblikovanje krin.

PEDAGOSKO NACELO
Oče večinoma resno poučuje sina, kaj je dovoljeno in kaj ne, toda včasih je potreben tudi Šiba. Vsakemu ščetniku sledi pedagoški postopek in sicer dober nauk. Tako je moral oče tudi danes naše skupnosti zapustiti gnezda.

PRIPOROČLJIVA SOBA
— Stenic menda nimate? — vpraša podnajemnik, ki bi rad najel sobo.

— Kaj mislite, da imamo pri nas za temepati zlate ribice! — odgovori gospodirka.

PRI TELEFONU
— Ali bi šla z menoj malo na izprehod, Erna?

— Toda, France, jaz sem vendor Hilda.

— Ah, draga Hilda, pri telefonu je Jan.

POMOC
— Dragi sinko, tako velik si že, da ti lahko svojemu očetu malo pomagal.

— Prav rad, oče, samo povej mi, kaj naj storim.

— Plačaj zadnji obrok za svoj otroški voziček.

DUET

— Kje je tvoj brat?
— Doma sedi pri klavirju. Igrala sva duet, pa sem prej končal.

DOKAZANO

V družbi nanese pogovor na ženske.
— Za žensko je znacilno, da potegne vase nase, — pravi neko.

<p